hûsenhiem adviseurs omgevingskwaliteit

Datum 26 april 2024
Onderwerp Reactienota zienswijze Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem

Geacht college,

De tekst voor de vernieuwde gemeenschappelijke regeling hûs en hiem is in een zorgvuldig proces meermaals afgestemd met ambtenaren en is voor zienswijze aangeboden aan de raden. Van de gemeente Achtkarspelen en van de gemeente De Fryske Marren is een zienswijze ontvangen. Hierbij treft u een overzicht van de ontvangen zienswijzen aan, voorzien van een reactie, waarbij aangegeven wordt of de zienswijze aanleiding heeft gegeven om nog een wijziging in de gemeenschappelijke regeling aan te brengen, alvorens die aan u toe te sturen met het verzoek om instemming.

<u>Zienswijzen gemeente Achtkarspelen</u>

1. zienswijze over de berekening van de uittreedsom (artikelen 38 en 38a GR);
Volgens de gemeenteraad van Achtkarspelen zijn in de regeling twee verschillende berekeningen opgenomen die de hoogte van de uittreedkosten bepalen, namelijk:

a) een vaststelling door het algemeen bestuur ten aanzien van de nadelige financiële gevolgen (artikel 38 lid 4 GR);
b) de kosten van de uittreedsom zoals beschreven in artikel 38a lid 2 GR.

De gemeenteraad stelt dat de kosten van de uittreding vooraf niet in te schatten zijn, doordat er naast een uittredingsplan (artikel 38a GR) ook financiële afwegingen door het algemeen bestuur kunnen worden gemaakt (artikel 38 lid 4). Dit geeft onvoldoende duidelijkheid over de daadwerkelijke hoogte van de kosten voor uittreding.

Voorgestelde oplossingen door gemeenteraad

i) Enkel de uittreedsomformule uit artikel 38a lid 2 hanteren. Dan is volgens de gemeenteraad door de deelnemende gemeenten vooraf in te schatten wat de uittreedkosten zullen zijn.
ii) Geen uittreedsomformule hanteren, maar enkel een uittredingsplan op laten stellen. De hoogte van de uittreedsom is volgens de gemeenteraad dan niet vooraf in te schatten, met als gevolg onduidelijkheid voor gemeenten die een uittreding willen verkennen.

Reactie op zienswijze
De gemeenteraad van Achtkarspelen heeft een punt dat uit artikel 38 lid 4 nu lijkt te volgen dat naast het uitreedplan, waarin de uittreedsom wordt opgenomen, nog een andere berekeningssystematiek is opgenomen voor het vaststellen van de hoogte van de uittreedsom. In de definitie tekst is daarom de zin ‘Het algemeen bestuur stelt daarnaast ook een vergoeding vast ten aanzien van de overige nadelige financiële gevolgen van de uittreding’ uit het vierde lid verwijderd. Voor de duidelijkheid is de

laatste volzin van dat lid (‘De uittredende deelnemer is gehouden de uittreedsom uiterlijk ter gelegenheid van diens uittreding te voldoen.’) verplaats naar artikel 38a.

2. Zienswijze over het benodigde aantal stemmen bij wijziging van de regeling (artikel 39 GR)
In artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling staat het doel van de regeling en de door de gemeenschappelijke te behartigen belangen van de deelnemers. In artikel 39 lid 1 van de regeling is bepaald dat een wijziging van artikel 5, een unaniem besluit van colleges vergt. Volgens de gemeenteraad van Achtkarspelen zou ten aanzien van meer bepalingen die raken aan alle deelnemende gemeenten, moeten worden geregeld dat die bepalingen slechts bij unaniem besluit kunnen worden aangepast. De gemeenteraad noemt de artikelen: 6 (taken), 37 (toetreding), 38 (uittreding), 38a (uittreedplan en uittreedsom), 39 (wijziging) en 40 (opheffing).

Voorgestelde oplossingen door gemeenteraad
Bovengenoemde artikelen opnemen in artikel 39 als uitzondering (naast artikel 5) op het bepaalde in de eerste volzin van het eerste lid.

Reactie op zienswijze
Dit is een principiële keuze van de deelnemers. Beredeneerd vanuit dat gedachte dat genoemde artikelen alle deelnemende gemeenten kunnen raken en/of zwaarwegende financiële gevolgen voor alle deelnemende gemeenten (kunnen) hebben, valt er wat voor te zeggen om wijzigingen van deze bepalen aan unanieme besluitvorming te onderwerpen. Het nadeel hieraan is echter dat één deelnemer een wijziging van deze bepalingen te allen tijde kan tegenhouden. Een tegenstem is immers voldoende om een voorgestelde wijziging geen doorgang te laten vinden. De gemeenschappelijke regeling zal met de voorgestelde oplossing dus minder flexibel en wendbaar worden. Om die reden is ervoor gekozen om de zienswijze niet over te nemen en de definitieve tekst van de GR op dit punt niet te wijzigen.

<u>Zienswijze gemeente De Fryske Marren</u>

2. Zienswijze over het instellen van een regionale adviescommissie (artikel 24a GR)
In de zienswijze wordt voorgesteld om in artikel 21 van GR hûs en hiem wordt verwezen naar artikel 24a van de Wgr. De gedachte bij de indieners van het amendement lijkt te zijn dat het zonder deze verwijzing voor gemeenteraden niet mogelijk is een regionale adviescommissie in het leven te laten roepen.

Reactie op zienswijze
De zogenaamde ‘regionale adviescommissie’ uit artikel 24a van de Wgr is een nieuw instrument (sinds de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022) om de invloed van gemeenteraden te vergroten.

Anders dan de zienswijze lijkt te veronderstellen, is voor dit instrument geen wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk, nu artikel 24a van de Wgr de instelling altijd mogelijk maakt. Het is dus de Wgr die gemeenteraden de mogelijkheid geeft om het algemeen bestuur te verzoeken een regionale raadsadviescommissie in te stellen. Het is niet noodzakelijk daarvoor een

kapstokbepaling in de gemeenschappelijke regeling op te nemen. Omdat het ook niet fout is om het wel te doen en omdat het voor de volledigheid wellicht duidelijker is, is besloten om in de definitieve tekst wel een extra lid toe te voegen met een verwijzing naar artikel 24a Wgr.

Ik hoop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van hûs en hiem

H. de Haan, voorzitter

M.A. Visser, secretaris-directeur